

La chatscha speziala avant il tribunal federal

Ils derschaders federal decidan davart la legalitad da l'iniziativa da la chatscha speziala

■ (ac) La chatscha speziala na fatschenta proximamain betg sulet ils chatschaders grischuns. Il tribunal federal ha tractandà la fatschenta politica grischuna la mesemna proxima, ils 8 da november. Las tractativas dals derschaders federal en chaussa chatscha speziala grischuna èn publicas.

Ils 3406 chatschaders grischuns annunziads per la chatscha speziala han retratg lur patentas ed els èn prontos da sa-jettar durant las proximas emnas 1272 tshiervs e 557 chavriels per reducir il dumber da la selvaschina en ils guauds grischuns. La dumonda sche las chatschadras ed ils chatschaders grischuns dastgan exequir la chatscha speziala er en l'avegnir sa sclerescha almain in pau la mesemna proxima a Losanna. Là sa radunan ils derschaders dal tribunal federal per tractar l'iniziativa chantunala che vul abolir la chatscha speziala grischuna. Las explicaziuns e ponderaziuns dals derschaders davart la legalitad da l'iniziativa succedan avant publicum. In modus che la pli auta dretgira federala ha gia elegi en connex cun l'ulteriura iniziativa grischuna, quella da las linguas estras en scola primara. Suonda il tribunal federal l'argumentaziun da la regenza, dal cussegl grond e da la dretgira administrativa grischuna dastgan ils chatschaders grischuns s'annunziar vinavant per la chatscha speziala. La politica e la dretgira grischuna èn numnadamain stadas da l'opiniun che l'iniziativa cuntrafetschia al dretg federal e saja per quai nunvalaivla. Vegn ina majoritad dals derschaders federal la mesemna proxima ad in'autra

La chatscha speziala grischuna ha fatschentà la politica grischuna e fatschenta actualmain il tribunal federal.

FOTO Y. BÜRKL

conclusiun decida il suveran grischun davart l'avegnir da la chatscha speziala. Nagin avegnir ha la chatscha speziala en il Grischun per ils iniziants. Els han inoltrà ina iniziativa cun 10 000 sutscriziuns cun la finamira da scumandar la chatscha speziala. Ed els han er inoltrà in recurs cunter la decisiun da la dretgira administrativa grischuna tar il tribunal

federal cun la finamira da legalisar l'iniziativa e laschar decider il suveran.

Extendidas explicaziuns

La dretgira administrativa dal chantun Grischun è sa fatschentada extendamain cun l'iniziativa da la chatscha speziala. Betg main che 58 paginas dumbran las explicaziuns da la dretgira admi-

nistrativa dals 8 da mars 2016 che vegn a la medema conclusiun sco la regenza ed il cussegl grond. Numnadamain che l'iniziativa cuntrafetschia al dretg subordinà federal e saja en quel cas nunvalaivla. Senza ina chatscha supplementara en ils mais november e december è la dretgira administrativa vegnida a la conclusiun ch'il dumber da selvaschina na

possia betg vegnir reduci uschè lunsch che donns vi dal guaud possian vegnir impedids. Ed impedir donns vi dal guaud è ina pretensiun centrala da la lescha federala vers ils chantuns e lur planisaziun da chatscha. Bain conceda la dretgira administrativa grischuna la pussaivladad da cuntanscher las cifras dal plan da reduziun da la selvaschina entras ina adattaziun da las prescripziuns actualas da chatscha. Ina intervenziun en ils quartiers d'enviern da la selvaschina fissia dentant sclausa tenor las explicaziuns da la dretgira administrativa. Cuzunt perquai ch'ina incarica vers la surveglianza da chatscha chantunala da surpigliar ina part da la chatscha speziala na saja betg part da l'iniziativa ed ina basa legala per in tal agir na saja betg avant maun, ha la dretgira administrativa scrit. Sch'ils derschaders dal tribunal federal suondan l'argumentaziun da la dretgira administrativa grischuna la mesemna proxima resta avert. En connex cun l'iniziativa davart la lingua estra en scola primara ha il tribunal sustegnì il verdict da la dretgira administrativa chantunala. En lez cas avevan ils derschaders chantunals dentant decis a favor dals iniziants e cunter l'intenziun da la regenza e dal cussegl grond da declarar l'iniziativa da la lingua estra en scola primara per nunvalaivla. Durant che las dretgiras sa fatschentan cun la chatscha speziala para ella da chattar adina dapli consentiment tar las chatschadras ed ils chatschaders grischuns. Tants sco anc mai èn actualmain s'annunziads per la chatscha speziala.